

Số: 36 /BC-UBND

Quảng Ngãi, ngày 09 tháng 3 năm 2018

TRUNG TÂM CÔNG ĐÀO & TIN HỌC Q. NGÃI	
CV	Số: 2064
ĐẾN	Ngày: 13/3/18
	Chuyên:

BÁO CÁO

Về việc cung cấp thông tin, những khó khăn, thuận lợi và giải pháp tháo gỡ khó khăn trong thực thi chính sách thương mại Việt Nam - EU của tỉnh Quảng Ngãi

1. Đặc điểm nghề cá của tỉnh Quảng Ngãi

Quảng Ngãi là một tỉnh ven biển thuộc duyên hải miền Trung, có chiều bờ biển 130 km, 6 cửa lạch là Sa Cần, Sa Kỳ, Cổ Lũy, Đức Lợi, Mỹ Á và Sa Huỳnh; có 2 khu neo trú tàu thuyền, 4 cảng cá và 30 bến cá.

Tính đến ngày 28/02/2018, toàn tỉnh có 5.646 chiếc tàu đánh cá, trong đó tàu từ dưới 20 CV: 985 chiếc, từ 20 đến dưới 90 CV: 1.142 chiếc, từ 90 CV trở lên trở lên: 3.519 chiếc. Tổng công suất 1.656.894 CV, bình quân 293,46 CV/tàu. Với cơ cấu nghề như sau: Lưới kéo 33,2%, câu 17%, lưới vây 12,8%, lưới rê 22,5% và các nghề khác (trong đó có nghề lặn) 14,5%. Tàu thuyền và ngư dân Quảng Ngãi thường xuyên hoạt động khắp các ngư trường trong cả nước, từ vùng biển Vịnh Bắc Bộ đến vùng biển Tây Nam Bộ, từ vùng biển ven bờ ra đến vùng biển Hoàng Sa, Trường Sa và vùng biển tiếp giáp với các nước trong khu vực; sản lượng thủy sản khai thác hàng năm khoảng 170 – 180 ngàn tấn.

Hoạt động khai thác hải sản xa bờ trong những năm qua đã góp phần đáng kể cho sự phát triển kinh tế, xã hội của địa phương, đời sống của đại bộ phận ngư dân được cải thiện rõ rệt và góp phần tích cực trong việc khẳng định chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc. Tuy nhiên, một bộ phận rất ít ngư dân đã có hành vi cố tình xâm phạm trái phép vùng biển các nước để khai thác hải sản, gây ảnh hưởng không tốt đến hình ảnh của Việt Nam trên trường quốc tế, làm ảnh hưởng đến quyền lợi của cộng đồng ngư dân, tác động xấu đến việc xuất khẩu thủy sản của Việt Nam vào thị trường EU và thế giới.

2. Những khó khăn, thuận lợi trong thực thi chính sách thương mại Việt Nam - EU

a) Khó khăn:

- Số lượng tàu thuyền nhiều, nhưng chủ yếu là tàu vỏ gỗ, công suất nhỏ, khai thác đa loài, thường xuyên hoạt động ở các ngư trường ngoài tỉnh và cập bến, lên cá ở các tỉnh bạn.

- Cơ cấu nghề không hợp lý, 33,2% tàu làm nghề lưới kéo, gần 4% tàu làm nghề lặn.

- Toàn tỉnh chỉ có 4 cảng cá, trong đó có 3 cảng do Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn quản lý. Các cảng cá này đầu tư không đồng bộ, chỉ có cầu cảng chứ không có nhà, xưởng, kho lạnh... nên tỷ lệ tàu cập cảng và lên cá rất thấp, chủ yếu là cập và lên cá ở các bến cá của tư nhân nên rất khó khăn trong việc kiểm tra, kiểm soát, xác nhận, chứng nhận và truy xuất nguồn gốc thủy sản.

- Thiết bị giám sát hành trình tàu cá vừa lạc hậu, vừa thiếu và không đồng bộ, toàn tỉnh có 305 tàu cá được lắp thiết bị đầu cuối của dự án MOVIMAR nhưng đến nay đã có 303 thiết bị hoặc hư hỏng hoặc mất mát hoặc ngư dân đã tháo mang về nhà cất... vì hiệu quả của thiết bị còn hạn chế, chỉ có 02 tàu là còn kết nối với Trung tâm Thông tin kiểm ngư – Cục Kiểm ngư; khoảng 1.300 tàu lắp máy VX 1700, thiết bị này đã bộc lộ nhiều nhược điểm do sử dụng công nghệ sóng HF nên Trạm bờ tại Chi cục Thủy sản không chủ động kiểm soát hành trình của tàu cá mà phụ thuộc vào sự hợp tác của thuyền trưởng.

- Chế tài xử lý tàu cá vi phạm hành chính hiện hành, đặc biệt là hành vi đưa tàu cá khai thác trái phép ở nước ngoài và không bật thiết bị giám sát còn quá nhẹ, không đủ sức răn đe.

- Quảng Ngãi có nhiều bãi ngang nên các lực lượng chức năng không thể kiểm soát hết tất cả các tàu khi xuất, nhập bến; Chi cục Thủy sản chưa được trang bị tàu tuần tra, kiểm soát nên không thể kiểm tra, kiểm soát các hoạt động khai thác thủy sản trên biển.

- Trình độ học vấn của đa số thuyền trưởng còn thấp, ý thức tự giác chưa cao, điều kiện tác nghiệp khó khăn nên hầu hết thuyền trưởng không tổ chức ghi nhật ký khai thác theo quy định.

- Ý thức chấp hành pháp luật về thủy sản của một bộ phận ngư dân chưa tốt.

- Cơ sở vật chất và nhân lực phục vụ cho hoạt động của Văn phòng kiểm soát nghề cá tại cảng còn thiếu.

b) Thuận lợi:

- Được sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ và các Bộ, ngành Trung ương, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị nên từ tháng 5/2017 đến nay, số tàu cá và ngư dân Quảng Ngãi xâm phạm vùng biển nước ngoài giảm rõ rệt, đặc biệt là từ đầu năm 2018 đến nay, không có tàu cá và ngư dân nào của tỉnh Quảng Ngãi xâm phạm trái phép vùng biển các nước.

- Tỉnh Quảng Ngãi đã ban hành Kế hoạch thanh tra, kiểm tra, kiểm soát nghề cá trên địa bàn tỉnh (Kế hoạch số 09/KH-UBND ngày 22/01/2018 của UBND tỉnh) và đã thành lập Văn phòng đại diện kiểm soát nghề cá – Fisheries Control Office tỉnh Quảng Ngãi (Quyết định số 52/QĐ-SNNPTNT ngày 09/02/2018); ngày 06/3/2018, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 33/KH-

UBND về việc thực hiện Chỉ thị số 45/CT-TTg ngày 13/12/2017 của Thủ tướng Chính phủ.

- Nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật về khai thác thủy sản của đại bộ phận ngư dân đã được nâng lên rõ rệt; ngư dân không dám xâm phạm trái phép vùng biển các nước thuộc khu vực Thái Bình Dương do chế tài xử lý mạnh của Nhà nước và hệ thống kiểm soát của các nước rất nghiêm ngặt.

3. Đề xuất giải pháp tháo gỡ khó khăn trong thực thi chính sách thương mại Việt Nam - EU

a) Đề xuất với Chính phủ:

- Ưu tiên bố trí nguồn vốn để đầu tư đồng bộ hệ thống cảng cá và khu neo đậu tránh trú bão tàu cá theo Quyết định số 1976/QĐ-TTg ngày 12/11/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Quy hoạch hệ thống cảng cá và khu neo đậu tránh trú bão tàu cá đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 để thuận lợi trong việc thực thi các quy định hiện hành về quản lý tàu cá sản phẩm khai thác thủy sản.

- Ban hành chính sách hỗ trợ cho ngư dân chuyển đổi nghề, nhất là nghề lưới kéo và các nghề khai thác ven bờ.

- Chỉ đạo Bộ Quốc phòng kiểm tra, đối chiếu với Giấy phép khai thác thủy sản đối với tàu cá nghề lưới kéo khi xuất, nhập bến để ngăn chặn tình trạng chủ tàu tự ý chuyển đổi bất hợp pháp từ nghề khác sang nghề lưới kéo.

b) Đề xuất với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Khẩn trương xây dựng trình Chính phủ ban hành Nghị định hướng dẫn thi hành Luật Thủy sản năm 2017 và Nghị định thay thế Nghị định 103/2013/NĐ-CP ngày 12/9/2013 và Nghị định số 41/2017/NĐ-CP ngày 05/4/2017 của Chính phủ quy định về xử phạt hành chính trong lĩnh vực thủy sản, trong đó quy định cụ thể, đầy đủ các hành vi, mức xử phạt và hình thức xử phạt bổ sung đối với khai thác IUU, đặc biệt là xử lý sản phẩm khai thác IUU (có được tiêu thụ hay không?).

- Ban hành quy định bắt buộc và tiêu chí rõ ràng về lắp đặt, quản lý thiết bị giám sát hành trình và chế tài xử lý những tàu không lắp đặt hoặc không bật thiết bị giám sát hành trình 24/24. Nâng cấp trạm bờ của các Chi cục Thủy sản và nâng cấp máy VX 1700 theo hướng tự động nhắn tin về Trạm bờ.

- Tổ chức lại lực lượng Thanh tra chuyên ngành thủy sản, Kiểm ngư thống nhất trên cả nước và chỉ đạo Cục Kiểm ngư tăng cường phối hợp tỉnh Quảng Ngãi trong việc tuần tra, kiểm tra, kiểm soát trên biển.

- Hỗ trợ cho tỉnh Quảng Ngãi 01 tàu tuần tra, kiểm soát (trên cơ sở ý kiến thống nhất ủng hộ của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT tại Thông báo số 5515/TB-BNN-VP ngày 10/7/2014, UBND tỉnh Quảng Ngãi đã có

Công văn số 5290/UBND-NNTN ngày 13/11/2014 và Công văn số 6224/UBND-NNTN ngày 10/10/2017 về việc đề nghị hỗ trợ 01 tàu chuyên dụng tuần tra, kiểm soát, quản lý khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản trên biển nhưng đến nay vẫn chưa được Bộ xem xét, hỗ trợ).

- Tiếp tục đàm phán, ký kết các hiệp định hợp tác nghề cá với các nước để tạo điều kiện cho ngư dân khai thác hợp pháp ngoài vùng biển Việt Nam.

4. Về việc cử đại diện tham gia đoàn công tác do Bộ trưởng dẫn đầu sang thăm và làm việc với EC

UBND tỉnh Quảng Ngãi thống nhất cử ông Dương Văn Tô, Tỉnh ủy viên, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, trực tiếp phụ trách lĩnh vực thủy sản tham gia đoàn công tác do Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn dẫn đầu sang thăm và làm việc với EC.

Kính báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Bộ Nông nghiệp và PTNT;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- TT HĐND tỉnh;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Các Sở: Nông nghiệp và PTNT, Ngoại vụ;
- Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh;
- Công an tỉnh;
- VPUB: CVP, PCVP(NL), NC, CB-TH;
- Lưu: VT, NN-TN (Vũ 73).

Trần Ngọc Căng